

Školní preventivní strategie
(dlouhodobý program školy)

Školní preventivní strategie (dlouhodobý program školy)

Základní škola Moravany
Komenského 118
533 72 Moravany

www.zsmoravany.cz

e-mail: jana.felcmanova@zsmoravany.cz

telefon: 466 950 817, 734 658 764

Škola vytváří tento program jako základní nástroj prevence. Zajišťuje aktivity spojené s prevencí nežádoucích jevů a jevů sociálně patologických. Program je závazný a na konci školního roku je vyhodnocen. Navazuje na minimální preventivní programy minulých let, je aktualizován a přizpůsoben současnému stavu a potřebám školy.

Vychází z: aktuálních metodických pokynů

- Zákon č. 561/2004 Sb. o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (Školský zákon) v platném znění
- Zákon č. 109/2002 Sb. o zařízeních ústavní výchovy, ochranné výchovy a zařízeních preventivně výchovné péče, v platném znění
- Vyhláška č. 317/2005 Sb. o dalším vzdělávání pedagogických pracovníků, akreditační komisi a kariérním systému pedagogických pracovníků v platném znění
- Zákon č. 563/2004 Sb. o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů v platném znění
- Vyhláška č. 27/2005 Sb. o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků mimořádně nadaných, v platném znění
- Vyhláška č. 74/2005 Sb. o zájmovém vzdělávání v platném znění
- Zákon 65/2017 o ochraně zdraví před škodlivými účinky návykových látek, platný od 31.5.2017
- Vyhláška č. 197/2016 Sb. , kterou se mění vyhláška 72/2005 Sb., o poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních, platný od 17.6.2016
- Zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, v platném znění
- Úmluva o právech dítěte 104/1991 Sb.
- Zákon č. 359/1999 Sb., o sociálně právní ochraně dětí a mládeže, v platném znění.
- Zákon o hazardních hrách č. 186/2016 Sb., platný od 1.1.2017

- Vyhláška š. 197/2016 Sb., kterou se mění vyhláška č. 72/2005 Sb., o poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních, od 17.6.2016
- Zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, v platném znění
- Úmluva o právech dítěte 104/1991 Sb.
- Zákon č. 359/1999 Sb., o sociálně právní ochraně dětí a mládeže, v platném znění
- Zákon o hazardních hrách č. 186/2016 Sb. platný od 1. ledna 2017.
- Zákon č. 65/2017 Sb., O ochraně zdraví před škodlivými účinky návykových látek

Školní metodik prevence: Ing. František Mottl

Výchovný poradce: Mgr. Jitka Rathouská

Cílová skupina: 171 žáků

Na programu se dále podílejí všichni pedagogové ZŠ Moravany.

O realizaci programu je průběžně informována ředitelka školy Mgr. Jana Felcmanová.

Charakteristika školy

Škola se nachází v menší obci, výuka probíhá ve dvou budovách: budova pro 1. stupeň, a budova pro 2.stupeň. Děti se učí v 9 ti třídách, kde je celkem 171 žáků.

Cíl prevence

Cílem prevence je předcházet rizikovému chování, v případě jejich zjištění ve spolupráci s rodiči i dalšími institucemi zamezit jejich dalšímu šíření.

Dostupnost informací o škodlivosti návykových látek je v současné době dostatečná. Teoretické přednášky nebývají vždy efektivní, a proto bude naší snahou nabídnout dětem i škálu volnočasových aktivit. Neméně důležité je i vytvoření příznivého psychosociálního klimatu ve škole a ve třídě a především navození pozitivních vazeb mezi učitelem a žákem.

Svoji pozornost zaměříme na posílení kladného sebehodnocení, schopnosti samostatného rozhodování, asertivity žáků, u kterých se projevují náznaky nízké sebedůvěry a nerozhodnost a dále na včasné odhalování rizikových skupin. Je třeba věnovat zvýšenou pozornost žákům z problémových rodin, s výchovnými a prospěchovými problémy. Dalším cílem je vychovat děti ke zdravému životnímu stylu, k zodpovědnosti za zdraví své i ostatních, prevence úrazů.

Preventivní programy se budou zabývat také problematikou mezilidských vztahů a komunikace, protože problémy v těchto oblastech se promítají do dalších rovin lidského života a mohou vést k závislostem nebo dalšímu rizikovému chování u dětí, žáků a studentů.

Úkoly pedagogických pracovníků v oblasti primární prevence rizikového chování u dětí, žáků a studentů

1. Sledovat absenci žáků
2. Sledovat změny v chování dětí
3. Získávat důvěru žáků
4. Snažit se o spolupráci s rodinou

Celoroční úkoly

1. Účast metodika prevence a pedagogů na odborných seminářích, kurzech a dalším vzdělávání.
2. Spolupráce metodika prevence s výchov. poradkyní při řešení případných problémů žáků.
3. Poskytování informací ostatním učitelům a rodičům.
4. Zvyšování informovanosti učitelů průběžným dokupováním odborných knih a časopisů do učitelské knihovny.
5. Bude věnována zvýšená pozornost žákům s problémovým chováním.
6. Bude věnována zvýšená pozornost jevům, které mohou signalizovat počínající výskyt rizikového chování (šikany, zneužívání návykových látek, gamblerství apod.).
7. Podpora aktivit, které motivují žáky ke vhodnému využívání volného času (např. školní družina, kroužky, využívání počítačové učebny v době mimo vyučování, sběr papíru a šípku).
8. Řešení případných problémů při pravidelných schůzkách školního parlamentu vedením školy.
9. Využívání schránky důvěry a nástěnky s informacemi (telefon. čísla Linky důvěry, Kriz. centra).
10. Práce se žáky s SPU.
11. Nákup panenky Unicef.

Metody práce

V rámci výuky jsou a budou i nadále kromě tradičních metod práce využívány další metody, které se osvědčily. Výchova bude probíhat mezipředmětově.

Některé používané metody práce:

- výklad (informace)
- samostatná práce (referáty, informace z tisku...)
- interaktivní besedy, diskuse
- třídnické hodiny
- sociální a psychomotorické hry, hraní rolí, obhajoba názoru, trénování způsobu odmítání
- párová, skupinová práce ve třídě, projekty, exkurze
- nabídka kulturních a sportovních programů
- přehlídka činnosti žáků na různých akcích

Realizace

- na realizaci se podílí vedení školy, školní koordinátor prevence, výchovný poradce, ostatní pedagogičtí poradci školy, v případě potřeby okresní metodik prevence, dětský lékař, pracovník pedagogicko psychologické poradny, sociální odbor, policie ČR

- pedagogický dozor je zajištěn během všech přestávek v prostorách školy včetně šaten a v době obědů v jídelně (prevence šikany a užívání návykových látek)
- v průběhu školního roku se uskuteční mezi žáky 2. stupně dotazníkové šetření zaměřené na šikanu
- primární prevence rizikového chování u dětí, žáků a studentů je součástí školního řádu
- pedagogové mají možnost zapůjčit si propagační materiály a metodické pomůcky a videokazety u metodika prevence
- škola se snaží o vysokou kvalitu výuky, vytváří příležitosti pro efektivní trávení volného času a zapojování rodičů do preventivních aktivit (SRPDŠ)
- škola se snaží o včasnou diagnostiku a intervenci v oblasti prevence hazardního hraní
- ve sborovně školy jsou vyvěšeny informace o postupu při událostech souvisejících s drogami
- přehled institucí a center krizové intervence v okrese včetně adres a telefonních čísel je k dispozici u metodika prevence a na nástěnce

Orientace školní preventivní strategie

- Návykové látky
- Rizikové chování v dopravě
- Poruchy příjmu potravy
- Alkohol
- Syndrom týraného dítěte
- Školní šikanování
- Kyberšikana
- Homofobie
- Extremismus, rasismus, xenofobie, antisemitismus
- Vandalismus
- Záškoláctví
- Krádeže
- Tabák
- Krizové situace spojené s násilím
- Netolismus
- Sebepoškozování
- Nová náboženská hnutí
- Rizikové sexuální chování
- Příslušnost k subkulturám
- Domácí násilí
- Hazardní hraní
- Dodržování pravidel prevence vzniku problémových situací týkajících se žáků s PAS ve školách a školských zařízeních.

<http://www.msmt.cz/vzdelavani/socialni-programy/metodicke-dokumenty-doporuceni-a-pokyny>

Vzdělávání pedagogických pracovníků v prevenci soc. pat. jevů

Předpokladem naplňování cílů v oblasti prevence je vzdělaný pedagog, který dokáže využít nové získané poznatky v praxi v přímé práci s dětmi. Proto podporujeme:

- účast na odborných seminářích, GO programech
- účast na vzdělávacích pobytových akcích
- samostudium – odborné časopisy a publikace

Řešení přestupků

Se školním řádem a sankcemi za jeho porušení jsou seznámeni žáci a rodiče. Žáci jsou seznámeni se školním řádem první školní den ve školním roce. Pokud jsou nepřítomni, dodatečně jsou seznámeni třídním učitelem s obsahem školního řádu. Rodiče jsou seznamováni se škol.řádem na třídních schůzkách, kde svoji účast stvrzují podpisem.

Školní řád školy ukládá:

1. Žáci školy mají přísný zákaz nošení, držení, distribuce a zneužívání návykových látek v areálu školy.
2. Projevy šikanování mezi žáky, tj. násilí, omezování osobní svobody, ponižování apod., kterých by se dopouštěli jednotliví žáci nebo skupiny žáků vůči jiným žákům nebo skupinám jsou v prostorách školy a při školních akcích přísně zakázány a jsou považovány za hrubý přestupek proti řádu školy. Podle okolností ředitel školy zváží možnost dalšího postihu žáků, kteří tento zákaz přestoupí, a bude o svých zjištěních informovat jejich zákonné zástupce.

Spolupráce s odborníky

Spolupracujeme s:

- Pedagogicko - psychologickou poradnou Pardubice
- Tyflocentrem Pardubice
- Střediskem výchovné péče pro děti a mládež – Archa Chrudim
- policií ČR
- Věznice Pardubice (beseda - O vězeňství)
- Městská policie Sezemice
- Besedy s odborníky (zdravotní sestra, specializovaný lektor)

Spolupráce s rodiči

Do výchovně vzdělávacího procesu na škole je třeba zapojit také rodiče, kteří jsou posléze zpětnou vazbou.

Je nezbytné zabezpečit:

- informovanost rodičů o postojích školy k preventivní strategii a k primární prevenci rizikového chování u dětí, žáků a studentů – v rámci třídních schůzek v měsíci září, dále tripartity, web školy www.zsmoravany.cz, konzultace jednotlivých vyučujících, individuální pohovory
- organizování vzdělávacích akcí formou odborné besedy
- individuální práci s rodinou rizikových skupin
- nástěnky ve škole
- poradenskou činnost - odborné publikace, letáky, odborné instituce – kontakty

Evaluace

Metodik prevence pravidelně informuje pedagogy na pedagogických radách ohledně besed a programů, které byly realizovány. Současně probíhá vyhodnocení jejich kvalitativní náplně a případně plánuje jejich další realizaci. Průběžně dochází k hodnocení cílů dosažených v třídních kolektivech vedených třídními učiteli a jejich konzultace s metodikem prevence. Realizované aktivity a dosažené cíle jsou každoročně vyhodnoceny ve výroční zprávě. Více na: **www.zsmoravany.cz**

Minimální preventivní program

Témata primární prevence rizikového chování u dětí, žáků a studentů jsou nejčastěji frekventována v těchto předmětech: výchova ke zdraví a občanská výchova, prvouka, přírodopis a přírodověda, základy společenských věd, chemie, tělesná výchova.

1- 4. ročník

- Zdraví a jeho složky, nemoc, prevence úrazů, základní hygienické návyky, poruchy příjmu potravy
- Jak si můžeme udržovat své zdraví (zdravý spánek, větraná místnost)
- Základní pravidla při užívání léků (ne bez vědomí rodičů, závislost na lécích), vitamíny přírodní a umělé
- Vztah k neznámé osobě, sám doma, sám na ulici, navazování kontaktů, kamarádství, důvěra, šikana, agrese
- Přírodní látky, rostliny - prospěšnost a škodlivost (lesní plody, houby, léčivé rostliny)
- Pojem droga - základní informace (nikotin, alkohol), adiktologie
- Preventivní program – Normální je nekouřit
- Gambling, patologické hráčství a jeho důsledky
- Reklama na alkohol, energetické nápoje, nápoje pro děti při oslavách
- Instituce, které se zabývají pomocí
- Odmítání, umění říci ne, sekty, sex a rizikové chování
- Rizikové sporty
- Záškoláctví
- Rasismus, xenofobie

5. - 9. ročník

5. ročník

- Pojetí o zdraví jako základní lidské hodnotě
- Zdravý životní styl, sex a rizikové chování
- Činnosti ovlivňující zdravý životní styl
- Zdravotní a sociální rizika návykových látek
- Gambling, patologické hráčství a jeho důsledky
- Zákony týkající se kouření, požití alkoholu a šíření drog, adiktologie
- Základní pojmy mezilidských vztahů, rasismus a xenofobie
- Vědomí, že každé jednání, které ohrožuje práva druhých (šikana, násilí, aj.) je nelegální.
- Záškoláctví
- Rizikové sporty, doprava
- Návykové látky

6. ročník

- Význam mezilidských vztahů, sekty, sex a rizikové chování
- Respektování odlišných názorů a zájmů lidí odlišné chování a jednání
- Tolerance k menšinám, rasismus a xenofobie, týrání, zneužívání
- Způsoby komunikace
- Spolupráce ve skupině, týmová práce
- Zodpovědnost za společné úkoly
- Rizikové sporty a doprava
- Poruchy příjmu potravy
- Záškoláctví

- Adiktologie
- Gambling, patologické hráčství a jeho důsledky
- Besedy, Návykové látky- městská policie
Extrémismus a rasismus

7. ročník

- Dokumenty týkající se lidských práv a ochrany dětí
- Šikana a agrese, rasismus a xenofobie
- Činnost orgánů právní ochrany občanů
- Podstata protiprávního jednání a právní odpovědnost za protiprávní činy
- Fyzické, duševní, sociální zdraví
- Poruchy příjmu potravy
- Vhodné a nevhodné zdravotní návyky
- Vlastní postoje a chování z pohledu zdraví
- Sekty, sex a rizikové chování, týrání a zneužívání
- Adiktologie
- Gambling, patologické hráčství a jeho důsledky
- Rizikové sporty a doprava
- Odpovědnost za vlastní rozhodnutí
- Způsoby zvládání náročných životních situací, umění vyrovnat se s neúspěchem
- Besedy: Kyberšikana, Negativní a sociopatické chování
Rasismus, městská policie

8. ročník

- Podstata zdravého životního stylu a snaha o jeho realizaci
- Pozitivní vliv aktivního pohybu, relaxace, duševní hygieny
- Poruchy příjmu potravy
- Vědomí, že zneužívání dítěte je trestné
- Šikana a agrese, rasismus a xenofobie
- Diskuze o rizicích zneužívání drog, problematiku návykových látek
- Sekty, sex a rizikové chování, týrání, zneužívání
- Adiktologie
- Gambling, patologické hráčství a jeho důsledky
- Odborná pomoc a její využití
- Rizikové sporty, doprava
- Sběrka „Bílá Pastelka“ - Tyflocentrum
- Besedy: Beseda se zdrav. Sestrou, Negativní a sociopatické chování

9. ročník

- Způsoby chování v krizových situacích (šikanování, týrání, sexuální zneužívání atd.)
- Sekty, sex a rizikové chování, týrání a zneužívání
- Adiktologie
- Gambling, patologické hráčství a jeho důsledky
- Poruchy příjmu potravy
- Rizikové sporty, doprava
- Rozhodování v situacích vlastního nebo cizího ohrožení
- Komunikace se specializovanými službami (linka důvěry, krizová centra)
- Projevy brutality a násilí, rasismus a xenofobie
- panenka Unicef

- program „E-safety“ - Národní centrum bezpečnějšího internetu
- Besedy: Návykové látky
- Právní povědomí
- Beseda pro dívky

Za splnění uvedených témat zodpovídají vyučující příslušných předmětů, třídní učitelé a metodik prevence.

Po celý školní rok je žákům v odpoledních hodinách k dispozici školní klub s nabídkou volnočasových aktivit a otevřena počítačová učebna. Celoročně probíhají přestávkové aktivity v tělocvičně. Přesný časový harmonogram plánovaných aktivit a besed je na škole vypracován a je průběžně aktualizován dle potřeb dětí.

Volnočasové aktivity ve škole, trvale nabízené školou:

Dle aktuálního rozpisu na webových stránkách školy.

Další volnočasové aktivity nabízí SRPDS dále www.zsmoravany.cz

Další témata, odkazy na zdroje a literaturu:

1. Netolismus

<http://www.saferinternet.cz/>

<http://www.e-bezpeci.cz/>

<http://www.nebudobet.cz/>

Zákon č. 379/2005, o opatřeních k ochraně před škodami způsobenými tabákovými výrobky, alkoholem a jinými návykovými látkami

Zákon o loteriích a jiných podobných hrách č. 202/1990 Sb.

Literatura:

NEŠPOR, K. *Návykové chování a závislost*. 3. aktualizované vyd. Praha: Portál, 2007. 176 s. ISBN 978-80-7367-267-6.

ŠMAHEL, D. *Psychologie a internet: děti dospělými, dospělí dětmi*. 1. vyd. Praha: Triton, 2003. 158 s. ISBN 80-7254-360-1.

KOPECKÝ, K. *Moderní trendy v elektronické komunikaci*. 1. vyd. Olomouc: HANEX, 2007. 100 s. ISBN 978-80-85783-78-0.

JIROVSKÝ, V. *Kybernetická kriminalita*. 1. vyd. Praha: Grada, 2007. 284 s. ISBN 978-80-247-1561-9.

KOPECKÝ, K. – KREJČÍ, V. *Rizika virtuální komunikace*

2. Sebepoškozování

Zákon č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí

Zákon č. 40/2009 Sb., Trestní zákoník

Linka Bezpečí – tel. 116 111, pomoc@linkabezpeci.cz

Linka důvěry Centra krizové intervence PL Bohnice – tel. 284 016 666

Linka důvěry Dětského krizového centra – tel. 241 484 149, problem@дитеkrize.cz

Linka důvěry RIAPS – tel. 222 580 697, linka@mcssp.cz

Telefonická krizová intervence KC Spondea – tel. 541 235 511, 608 118 088, chat
www.chat.spondea.cz

3. Nová náboženská hnutí

Zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání

Zákon č. 89/2012, občanský zákoník, § 655 - § 975 rodinné právo

Zákon č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí

BARETT, D. V.: *Sekty, kultury, alternativní náboženství*. Ivo Železný, 1998.

ENROTH, R. a kol.: *Za novými světy: Průvodce sektami a novými náboženstvími*, EELAS, 1995.

ERIKSON, E. H.: *Dětství a společnost*. Argo 2002.

HASSAN, S.: *Jak čelit psychické manipulaci zhoubných kultů*. Nakladatelství Tomáše Janečka, 1994.

HORA, L.: *Problematika tzv. alternativní religionizity a jejího podílu na formování životní orientace mládeže*. Karolinum, 1995.

KOUCKÁ, P.: Proč podléháme sektám?, *Psychologie dnes*, č. 10, říjen 2007.

MIOVSKÝ, M., SKÁCELOVÁ, L. a kol.: *Návrh doporučené struktury minimálního preventivního programu prevence rizikového chování pro základní školy*. Klinika adiktologie UK 1. LF a VFN, Togga, 2012.

MISAUEROVÁ, A. a VOJTÍŠEK, Z.: *Dětství a sekta*, Praha, 2006.

REMĚŠ, P.: *Mentální programování jako průvodní jev nového sektářství*. Religio, 1994.

ŘÍČAN, P.: *Psychologie náboženství*, Portál, 2002.

SEKOT, A.: *Sociologie náboženství*. Svoboda, 1985.

ŠKVAŘIL, R.: *Had leze z díry*. Talpress, 1995.

ŠTAMPACH, O.: *Sekty a nová náboženská hnutí*. Oliva, 1995.

VOJTÍŠEK, Z.: *Encyklopedie náboženských směrů v České republice*. Portál, 2004.

<http://sekty-cz.webs.com/problematikasekt.htm>

<http://www.sekty.cz/www/index.php>

<http://www.prevence-praha.cz/sekty?start=2>

<http://cpons.webpark.cz/>

4. Rizikové sexuální chování

TRESTNÍ ZÁKONÍK zák. č. 40/2009 Sb.

<http://www.csspraha.cz/triangl>

<http://www.protikorupcni-linka.cz/cs/Obecna-temata/Nasili-na-detech/>

<http://planovanirodiny.cz/>

BENTOVIM, A.: *Týrání a sexuální zneužívání v rodinách*. Grada, 1998.

ČEPICKÝ, P.: *Úvod do antikoncepce pro lékaře gynekology*. Levret, 2002.

CHMELÍK, J. a kol.: *Mravnost, pornografie a mravnostní kriminalita*. Portál, 2003.

KUŽELOVÁ, M.: *Co by měla sestra vědět o antikoncepci*. Levret, 2005.

MILFAIT, R.: *Komerční sexualizované násilí na dětech*. Portál, 2008.

RAŠKOVÁ, M.: *Přípravenost učitele k sexuální výchově v kontextu pedagogické teorie a praxe v české primární škole*. Univerzita Palackého v Olomouci, 2008.

WEISS, P.; ZVĚŘINA, J.: *Sexuální chování obyvatel ČR. Situace a trendy*. Portál, 2001.

WEISS, P.: *Sexuální deviace*. Portál, 2002.

WEISS, P.: *Sexuální zneužívání dětí*. Grada, 2005.

WEISS, P. a kol.: *Sexuologie*. Grada, 2010.

JEDLIČKA, J.; STUPKA, J.; CHMELOVÁ, B.: *Příručka HIV poradenství*. SZÚ, 2007.

5. Příslušnost k subkulturám

§196 trestního zákoníku Násilí proti skupině obyvatelů a proti jednotlivci

§198 trestního zákoníku Hanobení národa, etnické skupiny, rasy a přesvědčení

§198a Podněcování k nenávisti vůči skupině osob nebo k omezování jejich práv a svobod

§236 trestního zákoníku Omezování svobody vyznání

§260 trestního zákoníku Podpora a propagace hnutí směřujících k potlačení práv a svobod člověka

Smolík, J. *Subkultury mládeže, uvedení do problematiky*. Grada, Praha 2010.

Souček, T. a kol. *Kmeny*. Nakladatelství BiggBoss, Praha 2011.

Marcia, J. Development and Validitation of Ego-Identity Status. *Personal and Social*

6. Domácí násilí

www.domaci-nasili.cz

DONA linka (nonstop telefonická linka): www.donalinka.cz

Bílý kruh bezpečí: www.bkb.cz

Adresář rodinných poraden: www.amrp.cz

Adresář občanských poraden: www.obcanskeporadny.cz

Adresář linek důvěry: www.capld.cz

Trestní zákon

§ 199 týrání osoby ve společném obydlí

§198 týrání svěřené osoby

§ 145 a 146 ublížení na zdraví

§ 171 omezování osobní svobody

§ 170 zbavení osobní svobody

§ 175 vydírání

§ 177 útisk

§ 185 znásilnění

§ 187 pohlavní zneužívání – zneužití osoby mladší 15 let

§ 367 a 368 neoznámení a nezabránění trestnému činu

§ 354 nebezpečné pronásledování

§ 186 sexuální nátlak

§ 352 násilí proti skupině obyvatel a proti jednotlivci

§ 353 nebezpečné vyhrožování

Občanský zákoník

§ 751 – 753 – zvláštní ustanovení proti domácímu násilí

Další právní předpisy

Zákon č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky, § 44 až 47

7. Patologické hráčství

<http://www.drogy-info.cz/mapa-pomoci/>

<http://www.drogy-info.cz/hazardni-hrani-2015/>

<http://www.msmt.cz/vzdelavani/socialni-programy/metodicke-dokumenty-doporuceni-a-pokyny>

Zákon o hazardních hrách č. 186/2016 Sb. Platný od 1. ledna 2017.

Centra odborné pomoci

PPP Chrudim: <http://www.ppp-pardubice.cz/chrudim/>

Okresním metodikem prevence Mgr. František Krampota: <http://www.acet.cz/>

Odbor sociálních věcí: <http://www.chrudim.eu/obcan/odbory-meu/odbor-socialnich-veci.html>

Tyflocentrum Pardubice: <http://www.tcpce.cz/>

Střediskem výchovné péče pro děti a mládež – Archa Chrudim: <http://www.archa-chrudim.cz/>

Bílým kruhem bezpečí: www.bkb.cz

Policie ČR: www.policie.cz

Šance pro tebe: www.sance.chrudim.cz

Národní centrum bezpečnějšího internetu: www.saferinternet.cz